

Bevisopptagelsen i Skancke-saken avsluttes i dag.

Høyesteretts kjæremålsutvalg skal nu ta standpunkt til gjenopptagelsesbegjæringen.

Bevisopptagelsen i Skancke-saken blir avsluttet i løpet av dagen. Meningen var opprinnelig å bli ferdig torsdag, så det har altså dradd lenger ut enn beregnet. Saken går nu tilbake til Høyesteretts kjæremålsutvalg, som skal ta standpunkt til gjenopptagelsesbegjæringen som er avslått av lagmannsretten.

I det fortsatte rettsmøte i går ble Adolf Hoel avhørt. Han forklarte seg om forskjellige forhold i forbindelse med Universitetsaksjonen, og uttalte at Skancke ikke hadde noen skyld for det som hendte den gangen. Det var Terboven som førte an og Quisling som støttet opp under Terboven.

Deretter ble stortingsmann, tidligere statsminister Johan Nygaardsvold avhørt. Han ble i alt vesentlig stilt de samme spørsmål som forhenværende utenriksminister Koht.

Nygaardsvold forklarte at det som skulle gjøres i 1940 etter Regjeringens avreise 9. juni var å demobilisere. Det var vitnet som hadde bevirket at generaløyntnant Ruge ble igjen i Norge, idet han bestemte på om å få bil for å «takke av», som han uttrykte det. Han forklarer at det var meget om å gjøre å holde avreisen til London hemmelig. Skipet som fulgte etter det som Kongen og Regjeringen var med på, ble senket. Vitnet forklarer at det var Regjeringens forutsetning da den reiste, at forsvarsjefen, generaløyntnant Ruge, skulle ordne de nærmere detaljer i samband med demobiliseringen.

Mulighetene for å beholde det nord-

ligste Norge for nordmennene og få opprettet en nøytral sone i Narvikområdet hadde, såvidt Nygaardsvold husket, et par ganger vært brakt på bane overfor Regjeringen, visstnok etter svensk-norsk initiativ, men Regjeringen hadde avvist tanken. Da det ble klart at de allierte tropper ville trekke seg ut, fant Regjeringen dog at man for ordens skyld burde gjøre forsøk på å undersøke muligheten av en slik ordning, uten at Regjeringen hadde tro på at dette ville lykkes. Saken ble da tatt opp av utenriksminister Koht overfor den svenske utenriksminister. Koht ble igjen i Tromsø etterat resten av Regjeringen var reist, for at det ikke skulle kunne sies at man ikke hadde ventet på svar.

Kapitulasjonsavtalen av 10. juni 1940 har vitnet aldri sett, hverken i London eller etterat han kom hjem.

Vitnet kan ikke huske at spørsmålet om hvorvidt de svenske tropper som var internert i Sverige skulle få vende hjem, var oppe til formell drøftelse i Regjeringen. Det er dog sikkert at det ble snakket om saken, og vitnet mener å huske at det innen Regjeringen hersket den mening at disse tropper burde bli i Sverige. Han er også tilhøvelig til å tro at det ble rettet en henvendelse til Sverige, iallfall om at troppene ikke måtte bli tvunget til å forlate Sverige.

Til slutt erklærer Nygaardsvold at det selvfølgelig aldri var Regjeringens mening at det skulle slutes noen fred med tyskerne. Dette går klart fram av den proklamasjon som ble lest opp over Tromsø radio 9. juni 1940.

Nygaardsvolds vidneprov er uriktig. I general Fleischers erindringer opplyses, at Fleischer 5/6-40 foreslo, at heren bare skulle demobilisere og ikke kapitulere. Dette forslag har han ikke trukket tilbake, men foreslo tvert imot at han selv skulde lede demobiliseringen. Ordrett heter det: "Det blev ikke noen absolutt klarhet i saken, vel nærmest fordi hendelserne virket for sterkt på alle tilstedeværende." Den 7 eller 8/6 fikk imidlertid Ruge av regjeringen fullmakt til å kapitulere. Den 10/6 ble kapitulasjonen gjennomført.

Fleischer skriver videre ordrett: "For den internerte styrke av 1 divisjon i Sverige traff regjeringen den bestemmelse at hele styrken "skulde demobiliseres og sendes tilbake til Norge" under henvisning til bl. a.: "at det vilde bli en stadig tilstrømning av nye folk fra Norge, hvis man først begynte å sende "noen hit" (til England). Og videre: "...ingen av disse argumenter blev hørt. Styrken blev demobilisert og det blev - efter hvad der er "opplyst- senere sent besked til Sverige om "at det ikke trengtes befal av heren herover".

Fleischer sier også: "... at ihvertfall de "frivillige av befallet burde tas over....."

100210